

כיתה רב תרבותית

בזיקה ל"אחדות ושונות"

רקע:

יחידת לימוד זאת מדגישה את ההדדיות הנדרשת בין קולטים לנקלטים בתהליכי הקליטה. ישנם חוקרים המצביעים על "מודל החמין" כמתאים ביותר לתהליכי קליטה ושילוב בחברה הישראלית. במודל השזירה (מודל 'החמין'), כל קבוצה שומרת על הייחוד התרבותי שלה אך בין הקבוצות קיימת אינטראקציה והשפעה הדדית (עפ"י ויקיפדיה). בכיתה בעלת אקלים רב תרבותית תהיה סובלנות כלפי מאפיינים תרבותיים של ארץ המוצא לצד אינטראקציה שתסייע לתלמידים העולים להשתלב בישראל.

מטרות:

- העלאת המודעות למקומם של הקולטים והנקלטים בתהליך הקליטה.
- גיבוש והפעלה של פעילויות כיתתיות לחיזוק אקלים רב תרבותי.

מהלך הפעילות

א. יצירת פסל קבוצתי

כל אחד מחברי הקבוצה מקבל כדור פלסטלינה בצבע שונה. המשימה הקבוצתית: יצירת פסל או צורה מכל כדורי הפלסטלינה של חברי הקבוצה.

ב. דיון אודות התוצר הקבוצתי.

המורה תמנה תלמיד שתפקידו לרכז את הביצוע הקבוצתי ולנהל את הדיון בעקבות הפעילות.

הצעות לנושאים לדיון על התהליך:

האם כל חברי הקבוצה השתתפו?

האם הייתה הסכמה לגבי התוצר ודרך הבנייה שלו?

האם היו חברי קבוצה שרצו לשמור על הכדור שלהם שישמור על צבעו?

הצעות לנושאים לדיון על התוצר:

- האם התוצר הוא מקשה אחת או שניתן לזהות בו צבעים וגוונים?
האם כל חבר בקבוצה יכול לזהות את הצבע בו התחילה הפעילות?
האם התוצר הוא ביטוי של כל הקבוצה?
האם יש צבעים שולטים?
האם הצורה זורמת ומעוגלת או שהיא מחודדת ומדגישה את המרכיבים שבה?

ג. דיון במליאה על התוצרים, כמטפורה לחברה רבת-תרבויות.

הצעות לנושאים לדיון הכיתתי:

- האם מטרתנו ליצור חברה אחידה?
האם נרצה לתת ביטוי לגוונים ולמרכיבים השונים?
כיצד מתרבויות נבדלות ניתן לייצר חברה אחת?
כמה היחידים מוכנים לוותר ולהתערבב?
עד כמה חשוב ליחידים בחברה לשמור על זהות וייחודיות?

הלכה למעשה

- הכנת תוצר מתאים לפתגם: "השלם גדול מסכום חלקיו". התוצר יכול להיות פסל, תמונה, מצגת, ועוד...
התוצר יפורסם בבית הספר עם הסבר על התהליך, התוצר והתובנות בהקשר של בית הספר כחברה רב-תרבותית.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי

אגף א' לחינוך יסודי
המחלקה לחינוך לחיים בחברה

אגף קליטת תלמידים עולים